

Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
1.Bf.43/2016/12.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2016. év november hó 29. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

Az erőszakkal elkövetett emberrablás büntette és más bűncselekmény miatt az I. r. vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 8.B.12/2014/57. számú ítéletét az I. r., a II. r. és a III. r. vádlottakkal szemben az alábbiak szerint hagyja helyben:

Az I. r. vádlott és a II. r. vádlott terhére megállapított bűncselekmény megnevezése helyesen társtettesként elkövetett emberrablás büntette;

E két vádlottal szemben szabadságvesztés büntetés került kiszabásra, melyet utólagos végrehajtás esetén börtönben kell végrehajtani, és amelyből kétharmad rész letöltését követő napon bocsáthatóak feltételes szabadságra.

A másodfokú eljárásban felmerült 16.320,- (tizenhatezer-háromszázhusz) forint bűnügyi költséget a III. r. vádlott köteles az államnak megfizetni.

A végzés ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A Budapest Környéki Törvényszék a 2015. év szeptember hó 11. napján kihirdetett 8.B.12/2014/57. számú ítéletével az I. r. vádlott bűnösségét társtettesként, erőszakkal elkövetett emberrablás büntetében (Btk. 190. § (1) bekezdés a./pont) állapította meg. Ezért öt 2 évi börtönbüntetésre és 100.000,- Ft pénzbüntetésre ítélte. A büntetés végrehajtását 5 évi próbaidőre felfüggesztette.

A II. r. vádlott bűnösségét társtettesként, erőszakkal elkövetett emberrablás büntetében (Btk. 190. § (1) bekezdés a./pont) állapította meg. Ezért öt 2 évi börtönbüntetésre és 1.300.000,- Ft pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés büntetés végrehajtását 5 évi próbaidőre felfüggesztette. A börtönbüntetés végrehajtásának elrendelése esetén az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról is rendelkezett mindkét vádlottat érintően.

A III. r. vádlott bűnösségét bűnsegédként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntetében állapította meg. Ezért öt 396.000,- Ft pénzbüntetésre ítélte, egyúttal erre részletfizetést is engedélyezett.

Rendelkezett a bűnjelekről, kötelezte vádlottakat a bűnügyi költség viselésére.

A kihirdetett ítélettel szemben az ügyész, az I. r. és a II. r. vádlott terhére a büntetés súlyosítása érdekében jelentett be fellebbezést, míg a III. r. vádlott esetében a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A vádlottak és védőik a kihirdetett ítélettel szemben elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.284/2014/9. számú átiratában a bejelentett ügyészi fellebbezést fenntartotta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok megtartásával folytatta le az eljárást, ennek során az ügy elbírálása szempontjából szükséges bizonyítékokat teljeskörűen beszerezte, a tárgyalás anyagává tette, majd iratszerűen rögzítette.

A bíróság kellő indokát adta annak, hogy a vádlotti nyilatkozatokkal szemben mely bizonyítékot, és miért vett figyelembe a tényállás illetőleg a bűnösség megállapításánál. A bizonyítékok bírói mérlegelését támadó védelmi fellebbezések - a felülmérlegelés tilalma folytán - a másodfokú eljárásban nem vezethetnek eredményre. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének eleget tett, okszerűen következtetett vádlottak bűnösségére.

A büntetés kiszabása során azonban nem volt kellő figyelemmel az I. r. és II. r. vádlottak által elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyára, a bűnösség fokára, illetőleg a bűnösségi körülményekre. Mindkét vádlott esetében hosszabb tartamú főbüntetés kiszabását tartotta indokoltnak azzal, hogy mellőzze az ítélet táblája a főbüntetések próbaidőre történő felfüggesztését, továbbá mellékbüntetésként közügyektől eltiltást is alkalmazzon. A III. r. vádlott esetében az ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A II. r. vádlott védője fellebbezését írásban megindokolta. Részletesen kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás nem tartalmazza az emberrablás elkövetési magatartását. A vádlottak a sértett felé kifejezetten nem intéztek követelést, nem volt világos a tényállásból, hogy a sértettet mikor és miért engednék szabadon. Hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság Bf.V.3009/2001. számú eseti döntésére, a BH.2003.442. számú jogesetére és a Fővárosi Ítélet táblája 3.Bf.108/2009/10. számú döntésére is ezzel kapcsolatban.

Az eltérő minősítés - személyi szabadság megsértésének büntette - alapján lényegesen enyhébb büntetés kiszabását tartotta indokoltnak, míg változatlan minősítés mellett sem látott okot a kiszabott büntetés súlyosítására.

A nyilvános ülésen az I. r. vádlott védője bejelentett fellebbezését - elsődlegesen felmentés, másodlagosan eltérő minősítés megállapítása illetőleg a kiszabott büntetés enyhítése végett - változatlanul fenntartotta. Álláspontja szerint úgy és olyan formában, ahogy azt az elsőfokú ítélet tartalmazza, a cselekmény nem történhetett meg. Az elsőfokú ítélet nem tulajdonított kellő jelentőséget annak a ténynek, hogy a sértett a feltalálási helyen nem volt bezárva, ennek pedig döntő jelentősége van a büntetőjogi felelősség megállapítása szempontjából. Az emberrablás megállapítását helytelennek tartotta, hivatkozott e körben a BH 2006.247. számú és a BH 2013.442 számú eseti döntésekre, melyek lényege szerint az a fajta magatartás, melyet az ítélet szerint a vádlottak tanúsítottak nem alkalmas az emberrablás törvényi tényállásának kimerítésére. Álláspontja szerint a tényállás szerinti cselekvőség személyi szabadság megsértéseként értékelendő és az I. r. és a II. r. vádlott bűnössége, csak e bűncselekményben állapítható meg. Ezen cselekmény büntetőjogi megítélése jóval enyhébb, mint az emberrablásé, ezért a kiszabott büntetés enyhítését indítványozta

I. r. vádlottat érintően. Amennyiben az ítélőtábla nem osztaná a védelmi érvelését az irányadó tényállás alapján az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A II. r. vádlott védője a nyilvános ülésen az írásban megindokolt fellebbezését változatlan tartalommal fenntartotta.

A III. r. vádlott védője a nyilvános ülésen a felmentésért, másodlagosan enyhítésért bejelentett fellebbezést változatlanul fenntartotta. Álláspontja szerint az első fokon eljáró tanács mérlegeléssel állapította meg az ítéleti tényállást és ehhez kapcsolódott a jogi minősítés és a bűnösség megállapítása is. Arra nézve azonban nem folyt bizonyítási eljárás, hogy a III. r. vádlott tudta-e, hogy bűncselekmény elkövetése zajlott, illetve, hogy tudta milyen bűncselekmény elkövetése történt meg, továbbá tudta-e, hogy ő ehhez szándékosan segítséget nyújtott.

A vádlottak az utolsó szó jogán nem nyilatkoztak.

A bejelentett fellebbezések nem megalapozottak.

A kétirányú fellebbezések folytán a Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat betartva, kellő részletességgel folytatta le a bizonyítási eljárást, ügyfelderítési kötelezettségének teljes mértékben eleget tett. A bírósági eljárás során a perrendi szabályok betartásával kapcsolatban sem az ügyészség, sem a védelem részéről kifogások nem merültek fel. Az elsőfokú bíróság a tárgyalás anyagává tett minden olyan bizonyítékot, amely a tényállás megalapozott megállapításához szükséges volt. A feltárt bizonyítékokat hiánytalanul értékelési körébe vonva foglalkozott minden, olyan adattal és körülménnyel, amely az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges volt.

Okszerűen megindokolta azt, hogy mely bizonyítékokat, mely részükben és miért fogadott el, illetve melyeket, mely részükben és miért nem tartott valónak. Az ítélet indokolása pedig mindenre kiterjedő, logikailag kifogástalan és meggyőző, az ítélőtábla mindenben egyetértett az elsőfokú ítéletben írtakkal.

A vádlottak az eljárás során mindvégig tagadták a terhükre rótt bűncselekmény elkövetését az I. r. és a II. r. vádlott védekezésének lényege szerint a sértett nem volt bezárva - bár valóban visszatartották és kérték, hogy a gyár területét ne hagyja el - valóban többször rákérdeztek, hogy ki(k) volt(ak) a tolvaj(ok), illetve, hogy részt vett-e a sértett a II. r. vádlott cége sérelmére elkövetett vagyon elleni bűncselekményben, de nem bántalmazták és nem követeltek tőle semmit. A III. r. vádlott pedig az eljárás során mindvégig úgy nyilatkozott, hogy semmiféle bűncselekményben nem vett részt.

A törvényszék számot adott arról, hogy az ellentmondásosan védekező vádlottak nyilatkozatait miért csak a megalapozott és egyéb bizonyítékokkal is alátámasztott részükben fogadta el a tényállás megállapítása során és megfelelően megindokolta, hogy a vádlotti állításokat mely azt cáfoló bizonyítékokra figyelemmel vetette el. Helytállóan vette figyelembe a tényállás megállapítása során a sértett vallomását túlmenően a tanúk előadásait, a helyszíni szemlééről felvett jegyzőkönyv tartalmát, a csatolt fényképmelléklet által is igazolt körülményeket, a sértettre vonatkozó orvosi dokumentumokat, a feljelentés, rendőri jelentések adatait, továbbá a szembesítések anyagát is. Ezen bizonyítékokat az elsőfokú bíróság rendkívül részletesen elemezte és megindokolta, hogy ennek

eredményeként miért alapította a tényállást sértett vallomására és az azt megerősítő további bizonyítékokra.

A megállapított tényállás döntően mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hibáktól és hiányosságoktól, azt a Be. 352. § (1) bekezdés a.) pontja alapján a másodfokú bíróság azt az alábbiakkal egészítette ki: a II. r. vádlott élettársi kapcsolata időközben megszűnt. (személyi rész) Az I. r. és a II. r. vádlottak 185-190 cm magas erőteljes fizikumú férfiak.

Az ily módon kiegészített tényállás minden vonatkozásában megalapozott és miután az elsőfokú bíróság eleget tett törvényben írt indokolási kötelezettségének, ezért az irányadó volt a másodfokú eljárásban.

Az irányadó tényállásból okszerűen vont következtetett az elsőfokú bíróság a vádlottak bűnösségére és a bűncselekmények minősítése, megfelel az elbírálás idején hatályos büntetőjogi rendelkezéseknek, túlnyomórészt helytálló a bűncselekmények megnevezése is.

A minősítés körében adott elsőbírói indokolással az ítéletábra mindenben egyetértett az csupán annyival egészíti ki, hogy a sértett személyi szabadságától erőszakkal történt megfosztása - eszközselekmény-, majd, a bűncselekmény tetteseinek megnevezésére illetőleg az eltulajdonított árú fellelhetőségének megadására vonatkozó információ követelése, mint a szabadon bocsátás ettől történő függővé tétele - célselekmény - megvalósítja az emberrablás bűncselekményének befejezett törvényi tényállását.

Az emberrablás szándékos, de immateriális bűncselekmény, annak a ténynek, hogy a követelés teljesítése ténylegesen megtörtént-e, a bűncselekmény befejezettsége tekintetében nincs jelentősége (BH 2010.239., BH 2005.237.,BH 2003.442., BH 2006.274.).

Az ítéletábra észlelte, hogy az I. r. és a II. r. vádlott által megvalósított bűncselekmény megnevezése pontosításra szorul. A 61.BK. Vélemény_1. és 3/a.) pontja értelmében a bűncselekményt az ügydöntő határozat rendelkező részében a Btk. Különös Része szerinti alcímével kell megnevezni, erre figyelemmel az emberrablás büntette esetében mellőzendő az erőszakkal elkövetettségre utalás.

A védelmi hivatkozásokkal kapcsolatban az ítéletábra azt rögzíti, hogy az emberrablás törvényi tényállásának megvalósítása szempontjából bármilyen követelés alkalmas a bűncselekmény megállapítására és annak sincs jelentősége, hogy az elkövető jogos vagy jogosnak vélt követelés teljesítésétől teszi függővé a sértett szabadon bocsátását. A követelés értelemszerűen lehet vagyoni vagy nem vagyoni jellegű követelés és a követelés szempontjából közömbös annak jogos/ jogtalan vagy jogszerűnek vélt avagy méltányolható indokból származó volta.

Ez pedig azt is jelenti, hogy a követelés sem alakszerűséghez, sem egyéb követelményhez nincs kötve, még az sem feltétel, hogy a követelést közvetlenül a sértetthez intézzék.

Egyetért azzal a védelmi felvetéssel az ítéletábra, hogy a sértettel nem közölték egyértelműen a vádlottak, hogy csak akkor engedik szabadon, ha az általuk megadni kért információt elmondja, azonban az általuk teremtett helyzetből, a saját magukra vonatkoztatott megjegyzéseikből (addig innen nem mennek el, amíg a tolvaj személye előttük nem ismert) ez egyértelműen következett.

A védelem hivatkozott a BH 2003.442.számú jogesetre, mely szerint " a vádlottak kifejezett követelést - amelynek teljesítésétől tették volna a sértett szabadon bocsátását függővé - a sértetthez vagy máshoz nem intéztek.....valamely vagyon elleni bűncselekménnyel gyanúsított sértett "kényszervallatása" annak érdekében, hogy nevezett a gyanú alaposságát, a bűncselekmény

elkövetését ismerje el és tárja fel, hogy annak elkövetési tárgyát kinek adta el, az emberrablás büntette tekintetében tényállásszerű követelésnek nem tekinthető"

Ezzel szemben áll azonban a Kúria Bfv.II.1504/2012. számú határozata, amely elvi éllel kimondta, hogy a követelés kinyilvánítására került sor a tettesi oldalon....a követelés teljesítésének megtagadás miatt végbement a sértettek mozgási - helyváltoztatási -szabadságától való megfosztása erőszakos módonezen túlmenően kifejezetten, illetve nyilvánvaló ráutaló magatartással a tettesi oldalon megtörtént a szabadon bocsátás feltételként a követelés teljesítésére való felhívás is. A szabadon bocsátás feltételeként pedig - adott esetben egyértelmű ráutaló magatartással - tudatosította bennük az I. r. terhelt, hogy arra csak a számlakövetelés teljes kiegyenlítésével kerülhet sor.

Az ítélet tábla azon védői felvetéssel is foglalkozott, mely szerint a sértett, amikor a terrorelhárítás „kiszabadította" már nem volt bezárva a raktárpépületbe/helyiségbe, azaz a védő a Btk. 190. § (6) bekezdésében meghatározott önkéntes elállás lehetőségét vetette fel. Önkéntes elállásról az emberrablás esetében akkor lehet szó, ha a terhelt akarat elhatározása külső kényszerszertől mentes belső indítékből származik, függetlenül attól, hogy azt mi váltotta ki. Ehhez hozzátartozik az akarat elhatározás véglegessége és a sértett szabadon bocsátása is. Az irányadó tényállás szerint az I. r. és a II. r. vádlott többször felkereste a bezárva tartott sértettet és távozásuk során minden alkalommal bezárták, utolsó „látogatásuk" a maradék árúk felpakolása során volt (ítéleti tényállás 13. oldal 3. bekezdés), majd eltávoztak a telephelyről, ahová már csak az I. r. és a III. r. vádlott tért vissza, akikkel az 1. számú tanú közölte, hogy a sértett fia értesítette édesapja eltűnéséről a rendőrséget. Ezt követően meg nem állapítható személy nyitotta ki a helyiséget záró lakatot. Mindebből pedig az következik, hogy önkéntes elállás a vádlottak részéről nem történt.

A III. r. vádlott esetében a személyi szabadság megsértésének büntetében való részesi magatartása aggálytalanul megállapítható volt, a III. r. vádlott annak tudatában küldte a sértett telefonjáról a megtevesztő üzeneteket a címzettnek, hogy vádlott társai a sértettet, mint feltételezett büntőrsat a telephelyen bezárva tartják.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében megfelelően vette számba a bűnösségi körülményeket és azt súlyuknak megfelelően értékelte, további súlyosító körülmény az I. r. vádlott vonatkozásában, hogy vele szemben folyamatban lévő két büntetőeljárás hatálya alatt valósította meg a terhére rótt kiemelkedő tárgyi súlyú bűncselekményt, ugyanakkor enyhítő körülményként értékelte mindhárom terhelt esetében az elsőfokú ítélet meghozatala óta a további időmúlást.

Az ítélet tábla álláspontja szerint az ügyészi fellebbezéssel érintett I. r. és II. r. vádlottal szemben a középértéket el nem érő, ámde súlytalannak egyik vádlott esetében sem tekinthető büntetés elegendő, a büntetési célok eléréséhez. Az ily módon meghatározott szabadságvesztés büntetések tartamához megfelelően igazodik a szabadságvesztés büntetés törvényi felső határban rögzített próbaidőre történt felfüggesztése is, míg a kiszabott büntetések enyhítésére egyik vádlott esetében sem látott lehetőséget.

Az elsőfokú ítéletén felülbírálat során az ítélet tábla észlelte, hogy az elsőfokú határozat rendelkező része nem a hatályos Btk. rendelkezéseinek megfelelően tüntette fel I. r. és II. r. vádlott esetén, hogy szabadságvesztés büntetés kiszabására került sor, melynek végrehajtási fokozata a rendelkező részben helyesen feltüntetett börtön. Továbbá nem rendelkezett e két vádlottat érintően az elsőfokú bíróság a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározásáról, amely felfüggesztett szabadságvesztés büntetés esetén is kötelező, az utólagos végrehajtás elrendelésének lehetősége miatt, ezért e rendelkezéseket az ítélet tábla kijavította és pótolta.

A Fővárosi Ítéltábla a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét a Be. 361. §-a szerinti nyilvános ülésen eljárva a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az ítéltábla a Be. 381. § (1) bekezdés alkalmazásával megállapította a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség összegét, és rendelkezett annak viseléséről is.

Az ítélet ellen a Be. 386. § (1) bekezdésében foglaltak alapján további fellebbezésnek nincs helye.

Budapest, 2016. év november hó 29. napján.

Dr. Rédei Géza s.k. Vincze Piroska s.k. . Bartkó Levente s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 8.B.12/2014/57. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.43/2016/12. számú végzésével az I. r., a II. r. és a III. r. vádlottal szemben a mai napon jogerős és a szabadságvesztés kivételével végrehajtható!

Budapest, 2016. év november hó 29. napján.

. Rédei Géza s.k.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő